

Międzynarodowy Dzień Kobiet

2021-03-09

Czerwony goździk i rajstopy. Właśnie tak - minimalistycznie, ale obowiązkowo! - Międzynarodowy Dzień Kobiet obchodzony był w czasach PRL. Choć nasze dzisiejsze wyobrażenia na temat 8 marca są dalekie od tych stereotypów, bynajmniej nie wszyscy pamiętamy czego właściwie dotyczyły postulaty „matek-założycielek” Dnia Kobiet i co tak naprawdę dzisiaj świętujemy?

Początki Dni Kobiet sięgają pierwszej dekady XX wieku, gdy kobiety zaczęły szczególnie aktywnie walczyć o większe prawa i równouprawnienie. Należąc do klasy robotniczej, która powstała w XIX wieku za sprawą industrializacji, kobiety były wówczas wykorzystywane już nie tylko jako przedstawicielki „gorszej” płci, ale także jako pracownice w fabrykach. 8 marca 1908 roku na ulice Nowego Yorku wyszło 15 tysięcy pracownic zakładów odzieżowych, które - upamiętniając podobny marsz z 1857 roku - domagały się praw politycznych i ekonomicznych dla kobiet. Na przełomie 1909 i 1910, w proteście przeciwko wyzyskowi przez właścicieli fabryk, kobiety w USA podjęły 3-miesięczny strajk. To właśnie w USA 28 lutego 1909 roku odbyły się pierwsze obchody Dnia Kobiet zorganizowane przez Socjalistyczną Partię Ameryki. W 1910 pomysł podjęła Międzynarodówka Socjalistyczna w Kopenhadze, ustanawiając 8 marca międzynarodowe święto służące krzewieniu idei praw kobiet. W 1911 Dzień Kobiet obchodzono już w Austrii, Danii, Niemczech i Szwajcarii. W 1914 roku dołączyły inne kraje, w tym Rosja. To właśnie tam, po zorganizowanych w 1917 roku pod hasłem „chleb i pokój” strajkach kobiet, rozpoczęła się rewolucja lutowa, w wyniku której rosyjski car abdykował, a socjalistyczny rząd tymczasowy nadał kobietom prawa wyborcze. Kobięce protesty wpłynęły na rewolucje i zmiany systemów politycznych w wielu innych krajach. W 1921 roku data 8 marca na stałe weszła do międzynarodowego kalendarza.

Postulaty ruchów kobiet zostały zmodyfikowane w okresie międzywojennym. Po wywalczeniu prawa do głosowania, 8-godzinnego dnia pracy, czy minimalnej pracy, kobiety zaczęły walczyć np. o prawo do urlopu macierzyńskiego, do ochrony matki i dziecka, do legalnej aborcji, do wolnej nauki, do wykonywania zawodów, które były rezerwowane dla mężczyzn. Wygaszone podczas II wojny światowej (okupacja hitlerowska zakazała obchodów Dnia Kobiet), żądania te wybuchły z nową siłą w okresie powojennym.

Budowanie społecznego i politycznego poparcia dla równościowych postulatów kobiet trwało dziesięciolecie, ale wydało wspaniałe owoce. Ruchy emancypacyjne zrodziły szereg wybitnych działaczek, które na nowo zdefiniowały hasło „kobiety walczące”. Pracując w każdej dziedzinie naszego życia kobiety czyniły i czynią nasz świat lepszym. Dzisiaj – 8 marca – solidaryzujemy się z każdą z nich.

Oddając hołd pracy, kreatywności i wytrwałości współczesnych kobiet, zapraszamy Was do obejrzenia galerii „**Mam tę moc! / We Can Do It!**”. Prezentujemy w niej sylwetki ciekawych kobiecych postaci związanych z zagranicznymi miastami partnerskimi Krakowa.

[ZOBACZ GALERIĘ](#)